

Національна академія наук України
Міністерство економіки України
Інститут регіональних досліджень НАН України
Інститут економіки промисловості НАН України
Українська асоціація регіональних наук

2007
№ 2(44)

ISSN 1562-0905

Р е г і о н а л ь н а **Е К О Н О М І К А**

НАУКОВО-ПРАКТИЧНИЙ ЖУРНАЛ

Заснований у листопаді 1996 року
Виходить щоквартально

Зміст

<i>Туниця Ю.Ю., Туниця Т.Ю., Краєвський С.Н.</i> Екологічна Конституція Землі: перша українська версія побудови каркасу	7
<i>Кухарська Н.О.</i> Економічне зростання як основа економічного розвитку України	22
<i>Бутко М.П., Задорожна С.М.</i> Інституційні складові використання людського потенціалу в трансформаційний період України	33
Реформування економіки: регіональні аспекти	
<i>Козоріз М.А.</i> Роль і функції капіталізації в забезпеченні економічного розвитку суб'єктів господарювання	42
<i>Горин М.П.</i> Просторові фактори розвитку територіально-виробничих систем	49
<i>Демченко В.В.</i> Проблеми формування інституційного середовища інноваційного розвитку регіонів	59
<i>Сфіменко Н.А.</i> Регіональні особливості розміщення продуктивних сил машинобудування як виду економічної діяльності та їх відтворювальні аспекти	71
<i>Карпінський Б.А., Шира Т.Б.</i> Інноваційно-технологічний потенціал підприємств регіону: аналіз формування та фінансування	77
<i>Проценко Н.Б.</i> Методологічні аспекти оцінки економічної стійкості підприємств	86
<i>Ганжа С.В., Шевцова О.Й.</i> Виробничо-збутова діяльність промислового підприємства: аспекти реструктуризації	95
<i>Алексєєв І.В., Червінська О.С.</i> Економічні аспекти надання податково-інформаційних послуг підприємствам регіону	101
Проблеми територіального розвитку	
<i>Черевко О.В.</i> Програмно-прогнозне забезпечення стійкого економічного розвитку регіонів України	112
<i>Бойко Є.І., Остафійчук П.Г.</i> Моделі економічного зростання Івано-Франківської області	117
<i>Орицин Т.М., Долишній Д.Б.</i> Про напрямки формування регіональної програми розвитку зовнішньоекономічних зв'язків суб'єктів господарювання Івано-Франківської області	125
<i>Шолох Ю.М.</i> Стратегічне планування розвитку прикордонного регіону (на прикладі Закарпатської області)	131

<i>Тісунова В.М.</i> Ефективні важелі забезпечення економічного розвитку Луганської області	139
Проблеми агропромислового комплексу	
<i>Лагодієнко В.В.</i> Ретроспектива і сучасний стан регіонального розвитку агропромислового виробництва	148
Регіональні проблеми природокористування	
<i>Бутирська І.В.</i> Еколого-економічна збалансованість у контексті регіонального розвитку	155
<i>Польовський А.М.</i> Сценарії лісової політики України	164
Фінанси і банківська справа	
<i>Кундря-Висоцька О.П., Сокіл М.В.</i> Облікова система як індикатор корпоративного управління	172
<i>Страхарчук В.П., Страхарчук А.Я.</i> Основні підходи до побудови системи контролю банківських ризиків, що не піддаються кількісній оцінці	176
<i>Шурпенкова Р.К., Демко І.І.</i> Ключова роль фахівців у раціональній організації управлінського та фінансового обліку	185
<i>Слобода Л.Я.</i> Стратегія і тактика внутрішньобанківського регулювання кредитних ризиків	190
<i>Другов О.О., Орловський О.С.</i> Активізація інвестиційної діяльності банківської системи в умовах росту в ній участі іноземних інвесторів	198
<i>Пришляк Г.В.</i> Проблеми організації банківського управлінського обліку	204
<i>Сениц І.П.</i> Еволюція банківської системи України	209
<i>Галиць О.В.</i> Визначення конкурентоспроможності банку та стратегії її підвищення	216
Наукові повідомлення	
<i>Школа І.М., Вертяк О.М.</i> Регіональні принципи та економічні аспекти інтеграції України в Європейський Союз	222
<i>Мірошко В.М.</i> Концептуальні основи формування стратегії розвитку морського торговельного порту	229
<i>Горlach Н.Ю., Дурицький В.В.</i> Ринок житлової нерухомості у м. Львові: чи можливий “обвал” цін ?	236
<i>Мандюк Н.Л.</i> Роль пропаганди як засобу комунікаційної політики в системі просування рекреаційного продукту Львівської області	243
<i>Шульський М.Г.</i> Земельні відносини у працях І. Франка	248
<i>Павліщук О.П.</i> Оцінка участі громадськості у процесі прийняття екологічно важливих рішень у сфері лісових відносин	254
<i>Тоцька О.Л.</i> Кластерний аналіз основних продовольчих товарів	260
<i>Демченко Т.М.</i> Податок з доходів фізичних осіб у системі державних доходів	270
<i>Шемаєва Л.Г.</i> Управління стратегічною взаємодією підприємств з постачальниками	277
Інформація	
<i>Демченко В.В.</i> Розвиток українсько-німецької співпраці у сфері просторового планування	286
Рецензії	
<i>Семів Л.К.</i> Розвиток містообслуговуючої комунальної сфери в Україні	289
<i>Шевчук Л.Т.</i> Ринок праці: сучасний економіко-теоретичний аналіз	291
<i>Павлов В.І.</i> Комплексне дослідження проблем регіональної екологічної політики в Україні	293
<i>Бойко Є.І.</i> Проблеми формування механізмів інноваційного розвитку	295
Пам’яті професора Я.О. Побурка	297
Автори номера	299
Оголошення	303

Национальная академия наук Украины
Министерство экономики Украины
Институт региональных исследований НАН Украины
Институт экономики промышленности НАН Украины
Украинская ассоциация региональных наук

2007
№ 2(44)

ISSN 1562-0905

Р е г и о н а л ь н а я **Э К О Н О М И К А**

НАУЧНО-ПРАКТИЧЕСКИЙ ЖУРНАЛ

Основан в ноябре 1996 года
Выходит ежеквартально

Содержание

<i>Тунця Ю.Ю., Тунця Т.Ю., Краевский С.Н. Экологическая Конституция Земли: первая украинская версия построения каркаса. ....</i>	<i>7</i>
<i>Кухарская Н.А. Экономический рост как основа экономического развития Украины .....</i>	<i>22</i>
<i>Бутко Н.П., Задорожная С.Н. Институциональные основы использования человеческого потенциала в трансформационный период Украины .....</i>	<i>33</i>
Реформирование экономики: региональные аспекты	
<i>Козориз М.А. Роль и функции капитализации в обеспечении экономического развития субъектов хозяйствования .....</i>	<i>42</i>
<i>Горин М.П. Пространственные факторы развития территориально-производственных систем .....</i>	<i>49</i>
<i>Демченко В.В. Проблемы формирования институциональной среды инновационного развития регионов .....</i>	<i>59</i>
<i>Ефименко Н.А. Региональные особенности размещения продуктивных сил машиностроение как вида экономической деятельности и их аспекты воспроизводства .....</i>	<i>71</i>
<i>Карпинский Б.А., Шира Т.Б. Инновационно-технологический потенциал предприятий региона: анализ формирования и финансирования .....</i>	<i>77</i>
<i>Проценко Н.Б. Методологические аспекты оценки экономической устойчивости предприятий .....</i>	<i>86</i>
<i>Ганжа С.В., Шевцова Е.И. Производственно-сбытовая деятельность промышленного предприятия: аспекты реструктуризации .....</i>	<i>95</i>
<i>Алексеев И.В., Червинская О.С. Экономические аспекты предоставления налоговых услуг предприятиям региона .....</i>	<i>101</i>
Проблемы территориального развития	
<i>Черевко А.В. Программно-прогнозное обеспечение устойчивого экономического развития регионов Украины .....</i>	<i>112</i>
<i>Бойко Е.И., Остафийчук П.Г. Модели экономического роста Ивано-Франковской области .....</i>	<i>117</i>
<i>Орыщин Т.М., Долишний Д.Б. О направлениях формирования региональной программы развития внешнеэкономических связей субъектов хозяйствования Ивано-Франковской области .....</i>	<i>125</i>
<i>Шолох Ю.М. Стратегическое планирование развития пограничного региона (на примере Закарпатской области) .....</i>	<i>131</i>

<i>Тисунова В.Н.</i> Эффективные рычаги обеспечения экономического развития Луганской области	139
Проблемы агропромышленного комплекса	
<i>Лагодиевко В.В.</i> Ретроспектива и современное состояние регионального развития агропромышленного производства	148
Региональные проблемы природопользования	
<i>Бутырская И.В.</i> Эколого-экономическая сбалансированность в контексте регионального развития	155
<i>Полевский А.М.</i> Сценарии лесной политики Украины	164
Финансы и банковское дело	
<i>Кундря-Высоцкая О.П., Сокил М.В.</i> Учётная система как индикатор корпоративного управления	172
<i>Страхарчук В.П., Страхарчук А.А.</i> Основные подходы к построению системы контроля банковских рисков, не поддающихся количественной оценке	176
<i>Шурпенкова Р.К., Демко И.И.</i> Ключевая роль специалистов в рациональной организации управленческого и финансового учёта	185
<i>Слобода Л.А.</i> Стратегия и тактика внутрибанковского регулирования кредитных рисков	190
<i>Другов А.А., Орловский А.С.</i> Активизация инвестиционной банковской системы в условиях роста в ней участия иностранных инвесторов	198
<i>Прышляк Г.В.</i> Проблемы организации банковского управленческого учёта	204
<i>Сенищ И.П.</i> Эволюция банковской системы Украины	209
<i>Гальцыч О.В.</i> Определение конкурентоспособности банка и стратегии её повышения ...	216
Научные сообщения	
<i>Школа И.Н., Верстяк О.Н.</i> Региональные принципы и экономические аспекты интеграции Украины в Европейский Союз	222
<i>Мирошко В.Н.</i> Концептуальные основы формирования стратегии развития морского торгового порта	229
<i>Горлач Н.Ю., Дурицкий В.В.</i> Рынок жилищной недвижимости во Львове: возможен ли «обвал» цен?	236
<i>Мандюк Н.Л.</i> Роль пропаганды как средства коммуникационной политики в системе продвижения рекреационного продукта Львовской области	243
<i>Шульский Н.Г.</i> Земельные отношения в работах И. Франко	248
<i>Павлищук О.П.</i> Оценка участия общественности в процессе принятия экологически важных решений в сфере лесных отношений	254
<i>Тоцкая О.Л.</i> Кластерный анализ основных продовольственных товаров	260
<i>Демченко Т.М.</i> Налог с доходов физических лиц в системе государственных доходов	270
<i>Шемаева Л.Г.</i> Управление стратегическим взаимодействием предприятий с поставщиками	277
Информация	
<i>Демченко В.В.</i> Развитие украинско-немецкого сотрудничества в сфере пространственного планирования	286
Рецензии	
<i>Семив Л.К.</i> Развитие городообслуживающей коммунальной сферы в Украине	289
<i>Шевчук Л.Т.</i> Рынок труда: современный экономико-теоретический анализ	291
<i>Павлов В.И.</i> Комплексное исследование проблем региональной экологической политики в Украине	293
<i>Бойко Е.И.</i> Проблемы формирования механизмов инновационного развития	295
Памяти профессора Я.А. Побурка	297
Авторы номера	299
Объявления	303

National Academy of Sciences of Ukraine
Ministry of Economy of Ukraine
Institute of Regional Research NAS of Ukraine
Institute of Industrial Economy NAS of Ukraine
Ukrainian Association of Regional Sciences

2007
№ 2(44)

ISSN 1562-0905

R e g i o n a l **E C O N O M Y**

SCIENTIFIC-PRACTICAL JOURNAL

Founded in November 1996
Publishing quarterly

Contents

<i>Tunytsya Yu.Yu., Tunytsya T.Yu., Krayevsky S.N.</i> World Environmental Constitution: the First Ukrainian Version of the Framework Building	7
<i>Kukharska N.O.</i> Economic Growth as Basis of Economic Development of Ukraine	22
<i>Butko M.P., Zadorozhna S.M.</i> Institutional Fundamentals of Human Resources Usage in Transformational Period of Ukraine	33
Reforming of Economy: Regional Aspects	
<i>Kozoriz M.A.</i> Role and Functions of Capitalization in the Providing of Economic Development of Managing Subjects	42
<i>Goryn M.P.</i> Spatial Factors of Development of the Territorial-Productive Systems	49
<i>Demchenko V.V.</i> Problems of Institution Environment Formation of Innovative Development of the Regions	59
<i>Yefimenko N.A.</i> Regional Features of Allocation of Productive Forces Mechanical Engineering as Kind of Economic Activity and their Reproductive Aspects	71
<i>Karpinsky B.A., Shyra T.B.</i> Innovative-Technological Potential of the Enterprises of the Region: the Analysis of Formation and Financing	77
<i>Protsenko N.B.</i> Methodological Aspects of an Estimation of Economic Stability of the Enterprises	86
<i>Ganzha S.V., Shevtsova O.Yo.</i> Industrial-Marketing Activity of the Industrial Enterprise: Aspects of Restructuring	95
<i>Alekseyev I.V., Chervinska O.S.</i> Economic Aspects of Tax-Information Services to the Enterprises of the Region	101
Problems of Territorial Development	
<i>Cherevko O.V.</i> Program-Forecast Maintenance of Sustainable Economic Development of the Regions of Ukraine	112
<i>Boyko Ye.I., Ostafiychuk P.G.</i> Models of Economic Growth of Ivano-Frankivsk Region	117
<i>Oryshchyn T.M., Dolishniy D.B.</i> On Trends of Regional Program Forming of External Economic Relations Development in Ivano-Frankivsk Region	125
<i>Sholokh Yu.M.</i> Strategic Planning of Border Region Development (by the Example of Transcarpathia)	131
<i>Tisunova V.M.</i> Effective Levers of Economic Development Providing of the Lugansk Region	139

Problems of Agri-Industrial Complex

<i>Lagodiienko V.V.</i> Retrospective View and Modern State of Regional Development of Agroindustrial Production	148
--	-----

Regional Problems of Nature Using

<i>Butyrskaya I.V.</i> Ecologic-Economical Balance in the Context of Regional Development	155
<i>Polyovskiy A.M.</i> Alternative Scenarios of the Ukrainian Forest Policy	164

Finance and Banking

<i>Kundrya-Vysotska O.P., Sokil M.V.</i> Accounting System as an Indicator of Corporate Management	172
<i>Strakharchuk V.P., Strakharchuk A.Ya.</i> Basic Approaches to the Construction of the Checking System of Bank Risks which are not Subject to a Quantitative Estimation	176
<i>Shurpenkova R.K., Demko I.I.</i> Key Role of Specialists in Rational Organization of Managerial and Financial Accounting	185
<i>Sloboda L.Ya.</i> Strategy and Tactics of Intrabank Regulation of Credit Risks	190
<i>Dugrov O.O., Orlovskiy O.S.</i> The Investment Activity of Banking System in the Circumstances of Growth of Foreign Investors' Participation	198
<i>Pryshlyak G.V.</i> Problems of Organization of Bank Administrative Account	204
<i>Senyshch I.P.</i> Evolution of the Banking System of Ukraine	209
<i>Galyts O.V.</i> Determination of the Bank's Competitiveness and its Increase Strategy	216

Scientific Reports

<i>Shkola I.M., Verstyak O.M.</i> Regional Principles And Economic Aspects of Integration of Ukraine in the European Union	222
<i>Miroshko V.M.</i> Conceptual Bases of Forming of Strategy of Development of Marine Auction Port	229
<i>Gorlach N.Yu., Durytsky V.V.</i> Market of the Housing Real Estate in Lviv: is the «Collapse» of Prices Possible?	236
<i>Mandyuk N.L.</i> Role of Propaganda as Means of Communication Policy in the System of Promotion of a Recreational Product of the Lviv Region	243
<i>Shulsky M.G.</i> Land Relations in I. Franko's Works	248
<i>Pavlishchuk O.P.</i> Evaluation of Public Participation in Environmental Decision-Making in Forest Management	254
<i>Totska O.L.</i> Cluster Analysis of Basic Food Commodities	260
<i>Demchenko T.M.</i> Tax from the Profits of Physical Persons in the System of State Profits	270
<i>Shemayeva L.G.</i> Strategic Interface of Enterprises Management with Suppliers	277

Information

<i>Demchenko V.V.</i> Development of the Ukrainian-German Cooperation in the Field of the Spatial Planning	286
--	-----

Reviews

<i>Semiv L.K.</i> Development of Communal Sphere, which Serves a Cities in Ukraine	289
<i>Shevchuk L.T.</i> Labor Market: Modern Economic-Theoretical Analysis	291
<i>Pavlov V.I.</i> Complex Research of Problems of Regional Ecological Policy in Ukraine	293
<i>Boyko Ye.I.</i> Problems of the Formation of Innovation Development Mechanisms	295
To Memory of Professor Yaroslav Poburko	297
Authors	299
Announcements	303

Анотації

Туниця Ю.Ю., Туниця Т.Ю., Краєвський С.Н. Екологічна Конституція Землі: перша українська версія побудови каркасу/

Висвітлено основні концептуальні положення та наведено першу, попередню версію структури Екологічної Конституції Землі як Основного Закону екологічної безпеки планети, збереження життя і спільної природної спадщини людства, забезпечення сталого соціально-економічного розвитку. Наголошується на необхідності розгорнути широке обговорення даного проекту для його подальшого усестороннього фахового опрацювання і поліпшення.

Ключові слова: глобальна екологічна безпека, спільна природна спадщина, сталий розвиток, еколого-економічна політика.

Тунцыц Ю.Ю., Тунцыц Т.Ю., Краевский С.Н. Экологическая Конституция Земли: первая украинская версия построения каркаса.

Рассматриваются основные концептуальные положения и первая предварительная версия структуры Экологической Конституции Земли как основного Закона экологической безопасности планеты, сохранения жизни и общего природного достояния человечества, обеспечения устойчивого социально-экономического развития. Подчеркивается необходимость публичного обсуждения данного проекта с целью его доработки и дальнейшего усовершенствования.

Ключевые слова: глобальная экологическая безопасность, общее природное достояние, устойчивое развитие, эколого-экономическая политика.

Tunytsya Yu.Yu., Tunytsya T.Yu., Kravetsky S.N. World Environmental Constitution: the First Ukrainian Version of Building the Framework.

The basic conceptual foundations and first preliminary version for structure of the World Environmental Constitution are being considered. It is viewed as a main Law for environmental safety of the planet, preserving life and common heritage of mankind, providing sustainable social-economic development. The necessity of wide public discussions is underlined for further profound scientific and professional elaboration of this draft.

Key words: global environmental safety, common heritage, sustainable development, ecologo-economical policy.

Кухарська Н.О. Економічне зростання як основа економічного розвитку України.

Розглянуто основні показники, що характеризують економічний розвиток України за роки незалежності. Визначено поняття економічного росту і названі причини його зниження. По п'яти основних напрямках виявлені ризики дестабілізації, що склалися в Україні. Запропоновані заходи як на макро-, так і на мікрорівнях для подолання кризових явищ в економіці країни.

Ключові слова: економічне зростання, валовий внутрішній продукт, паритет купівельної спроможності, індекс людського розвитку, ризики дестабілізації.

Кухарская Н.А. Экономический рост как основа экономического развития Украины.

Рассмотрены основные показатели, характеризующие экономическое развитие Украины за годы независимости. Определено понятие экономического роста и названы причины его снижения. По пяти основным направлениям выявлены риски дестабилизации, сложившиеся в Украине. Предложены мероприятия как на макро-, так и на микроуровнях для преодоления кризисных явлений в экономике страны.

Ключевые слова: экономический рост, валовой внутренний продукт, паритет покупательной способности, индекс человеческого развития, риски дестабилизации.

Kuharskaya N.O. Economy growing as basis of economic development of Ukraine.

The basic parameters describing economic development of Ukraine for years of independence are considered. The concept of the economy growing is certain and reasons of his decline are adopted. To five basic directions the risks are exposed the destabilizations

folded in Ukraine. Measures are offered both on makro- and on microlevels for overcoming of the crises phenomena in the economy of country.

Key words: economic growth, a total internal product, parity of purchasing capacity, an index of human development, risks of destabilization.

Бутко М.П., Задорожна С.М. Інституційні складові використання людського потенціалу в трансформаційний період України.

Розглянутий процес використання людського потенціалу в умовах трансформації інституційної структури України. Надана класифікація цього процесу, визначено сукупність проблем, що його супроводжують, розкрито передумови утвердження досконалого інституційного середовища та інституційні складові використання людського потенціалу в умовах еволюційного переходу України до постіндустріального суспільства. Встановлено умови і чинники формування нової стратегії використання людського потенціалу в період переходу України на інноваційно-інвестиційну модель розвитку. Визначено основні напрями регулювання використання людського потенціалу в економічній сфері.

Ключові слова: людський потенціал, використання людського потенціалу, інституційні засади, ефективність, суспільні інститути, трансформація, продуктивність, регулювання, якість.

Бутко Н.П., Задорожная С.Н. Институциональные основы использования человеческого потенциала в трансформационный период Украины.

Рассмотрен процесс использования человеческого потенциала в условиях трансформации институциональной структуры Украины. Предоставлена классификация этого процесса, определена совокупность проблем, которые его сопровождают, раскрыты предпосылки утверждения совершенной институциональной среды и институциональные составляющие использования человеческого потенциала в условиях эволюционного перехода Украины в постиндустриальное общество. Раскрыты условия и факторы формирования новой стратегии использования человеческого потенциала в период перехода Украины на инновационно-инвестиционную модель развития. Определены основные направления регулирования использования человеческого потенциала в экономической сфере.

Ключевые слова: человеческий потенциал, использование человеческого потенциала, институциональные основы, эффективность, общественные институты, трансформация, продуктивность, регулирование, качество.

Butko N.P., Sadorozhnaya S.N. Institutional Fundamentals of Human Resources Usage in Transformational Period in Ukraine.

Process of use of human potential in conditions of transformation institutional structures of Ukraine is considered. Classification of this process is given, set of problems which accompany with it is certain, preconditions of the statement accomplished institutional environments and institutional making uses of human potential in conditions of evolutionary transition of Ukraine in a postindustrial society are opened. Conditions and factors of formation of new strategy of use of human potential during transition of Ukraine to is innovative-investment model of development are opened. The basic directions of regulation of use of human potential in economic sphere are certain.

Key words: human potential, human potential usage, institutional fundamentals, institutional environment, effectiveness, public institutes, transformation, productiveness, regulation, quality.

Козоріз М.А. Роль і функції капіталізації в забезпеченні економічного розвитку суб'єктів господарювання

Обґрунтовано сутність капіталізації як економічної категорії. З позицій системного підходу висвітлені функції капіталізації в забезпеченні економічного розвитку суб'єктів господарювання

Ключові слова: капіталізація, суб'єкти господарювання, ефективність, розвиток

Козориз М.А. Роль и функции капитализации в обеспечении экономического развития субъектов хозяйствование.

Обоснована сущность капитализации как экономической категории. Из позиций системного подхода освещены функции капитализации в обеспечении экономического развития субъектов хозяйствование

Ключевые слова: капитализация, субъекты хозяйствования, эффективность, развитие.

Kozoriz M.A. Role and Functions of Capitalization in Providing of Economic Development of Subjects Managing.

Essence of capitalization is grounded as to the economic category. From positions of approach of the systems the lighted up functions of capitalization in providing of economic development of subjects management.

Key words: capitalization, management subjects, efficiency, development.

Горин М.П. Просторові фактори розвитку територіально-виробничих систем

Обґрунтовано необхідність використання просторових чинників як методологічної передумови для визначення траєкторій розвитку територіально-виробничих систем. Проведено класифікацію просторових факторів розвитку територіально-виробничих систем. Дано оцінку сучасним інструментам державного регулювання економіки. Розглянуто фактори внутрішнього середовища функціонування і розвитку територіально-виробничих систем.

Ключові слова: територіально-виробничі системи, просторовий розвиток, просторові фактори, зовнішнє середовище, внутрішнє середовище.

Горин М.П. Пространственные факторы развития территориально-производственных систем.

Обоснована необходимость использования пространственных факторов как методологической предпосылки для определения траекторий развития территориально-производственных систем. Проведена классификация пространственных факторов развития территориально-производственных систем. Дана оценка современным инструментам государственного регулирования экономики. Рассмотрены факторы внутренней среды функционирования и развития территориально-производственных систем.

Ключевые слова: территориально-производственные системы, пространственное развитие, пространственные факторы, внешняя и внутренняя среда.

Gorin M.P. Spatial Factors of Development of the Territorial Production Systems.

The necessity of the use of spatial factors is grounded as methodological pre-condition for determination of trajectories of development of the territorial production systems. Classification of spatial factors of development of the territorial production systems is conducted. An estimation is given to the modern instruments of government control of economy. The factors of internal environment of functioning and development of the territorial production systems are considered.

Key words: territorial production systems, spatial development, spatial factors, external and internal environment.

Демченко В.В. Проблеми формування інституційного середовища інноваційного розвитку регіонів

Розглянуто проблеми інноваційного розвитку регіонів на основі системного та інституційного підходів. Обґрунтовуються основні принципи формування регіональних інноваційних систем в Україні з врахуванням європейського досвіду, які включають: налагодження взаємодії всіх структурних елементів інноваційної системи, її адаптацію до перспективної структури економіки регіону, розвиток інституційного середовища на регіональному рівні, формування кластерів. Аналізуються питання розробки регіональних інноваційних стратегій, формування мережевих структур та розвитку інноваційної інфраструктури.

Ключові слова: регіональні інноваційні системи, інституційне середовище, кластери.

Демченко В.В. Проблемы формирования институциональной среды инновационного развития регионов.

Рассмотрены проблемы инновационного развития регионов на основе системного и институционального подходов. Обосновываются основные принципы формирования региональных инновационных систем в Украине с учетом европейского опыта, которые включают: отладка взаимодействия всех структурных элементов инновационной системы, его адаптацию к перспективной структуре экономики региона, развитие институциональной среды на региональном равные, формирование кластеров. Анализируются вопросы разработки региональных инновационных стратегий, формирование сетевых структур и развития инновационной инфраструктуры.

Ключевые слова: региональные инновационные системы, институциональной среда, кластеры.

Demchenko V.V. Problems of Formation Institution Environments of Innovative Development of Regions.

The problems of innovative development of regions on the basis of system and institution approaches are considered. Main principles of formation of regional innovative systems prove in Ukraine in view of the European experience which include: debugging of interaction of all structural elements of innovative system, its adaptation to perspective structure of economy of region, development institution environments on regional equal, formation of clusters. The questions of development of regional innovative strategies, forming of network structures and development of innovative infrastructure, are analysed.

Key words: regional innovative systems, institution environment, clusters.

Сфіменко Н.А. Регіональні особливості розміщення продуктивних сил машинобудування як виду економічної діяльності та їх відтворювальні аспекти

Здійснено ґрунтовний аналіз показників машинобудування як виду економічної діяльності та запропоновано концептуальні підходи щодо відтворення галузі в цілому.

Ключові слова: національна економіка, машинобудування, економічне зростання, концентрація виробництва, науково-технічний прогрес, економічні райони, металомісткість.

Ефименко Н.А. Региональные особенности размещения продуктивных сил машиностроения как вида экономической деятельности и их воспроизведенные аспекты.

Осуществлен обобщенный анализ показателей машиностроения как вида экономической деятельности и предложены концептуальные подходы к возрождению отрасли в целом.

Ключевые слова: национальная экономика, машиностроение, экономическое возрастание, концентрация производства, научно-технический прогресс, экономические районы, металлоемкость.

Efimenko N.A. Regional Features of Accommodation of Productive Forces Mechanical Engineering as Kind of Economic Activities and their Reproduced Aspects.

The generalized analysis of parameters of mechanical engineering as kind of economic activities is carried out and conceptual approaches to revival of branch as a whole are offered.

Key words: national economy, mechanical engineering, economic increase, concentration of manufacture, scientific and technical progress, economic regions, spaciousness of metal.

Карпінський Б.А., Шира Т.Б. Інноваційно-технологічний потенціал підприємств регіону: аналіз формування та фінансування

Розкривається проблема формування інноваційно-технологічного потенціалу підприємства, виділення його складових. Проаналізовані наявні джерела фінансування інноваційного розвитку підприємств, їх види за класифікаційними ознаками. Наведено статистичні дані фінансування інноваційно-технологічної діяльності підприємств Львівської області.

Ключові слова: підприємницький потенціал, інноваційний потенціал, інноваційно-технологічний потенціал, формування потенціалу, джерела фінансування інноваційної діяльності підприємства.

Карпинский Б.А., Шира Т.В. Инновационно-технологический потенциал предприятий региона: анализ формирования и финансирования.

Раскрывается проблема формирования инновационно-технологического потенциала предприятия, выделение его составных. Проанализированы имеющиеся источники финансирования инновационного развития предприятий, их виды за классификационными признаками. Приведены статистические данные финансирования инновационно-технологической деятельности предприятий Львовской области.

Ключевые слова: предпринимательский потенциал, инновационный потенциал, инновационно-технологический потенциал, формирование потенциала, источника финансирования инновационной деятельности предприятия.

Karpinskiy B.A., Shyra T.B. Is Innovative-Technological Potential of the Enterprises of Region: the Analysis Formation and Financing.

The problem of formation of is innovative-technological potential of the enterprise, its allocation compound reveals. Available sources of financing of innovative development of the enterprises, their kinds behind classification attributes are analysed. Are cited the statistical given financings is innovative-technological activity of the enterprises of the Lvov region.

Key words: enterprise potential, innovative potential, is innovative-technological potential, formation of potential, a source financing of innovative activity of the enterprise.

Проценко Н.Б. Методологічні аспекти оцінки економічної стійкості підприємств

Обґрунтовуються розміри ресурсів необхідних для забезпечення економічної стійкості підприємств. Наведена методика розрахунку ефективності заходів для підвищення економічної стійкості підприємств.

Ключові слова: економічна стійкість підприємства, витрати на забезпечення економічної стійкості, збитки економічної стійкості підприємств.

Проценко Н.Б. Методологические аспекты оценки экономической устойчивости предприятий.

Обосновываются размеры ресурсов, необходимых для обеспечения экономической устойчивости предприятий. Приведена методика расчета эффективности мер по повышению экономической устойчивости предприятий.

Ключевые слова: экономическая устойчивость предприятия, затраты на обеспечение экономической устойчивости, убытки экономической устойчивости предприятий.

Procenko N.B. The Methodological Aspects of an Estimation of Economic Stability of the Enterprises.

The sizes of the resources necessary for maintenance of economic stability of the enterprises prove. The design procedure of efficiency of measures on increase of economic stability of the enterprises is resulted.

Key words: economic stability of the enterprise, an expense for maintenance of economic stability, losses of economic stability of the enterprises.

Алексеев І.В., Червінська О.С. Економічні аспекти надання податково-інформаційних послуг підприємствам регіону

Аналізуються проблеми організування обміну інформацією між суб'єктами податкової діяльності – державною податковою службою і платниками податків – суб'єктами господарювання. На перший план висувається питання економіки та організації інформаційної взаємодії ДПС України та її територіальних органів з підприємствами – платниками податків. Досліджуються склад та характер інтересів, що виникають між зазначеними суб'єктами, система відносин, якими ці інтереси опосередковуються, та їх вплив на формування інформаційних потоків.

Ключові слова: суб'єкти податкової діяльності, податкове інформаційне забезпечення, економічні інтереси, відносини у податково-інформаційному обміні, групування потоків податкової інформації.

Алексеев И.В., Червинская О.С. Экономические аспекты предоставления налоговых услуг предприятиям региона.

Анализируются проблемы организации обмена информацией между субъектами налоговой деятельности – государственной налоговой службой и плательщиками налогов – субъектами хозяйствования. Исследуются вопрос экономики и организации информационного взаимодействия ГНС Украины и ее территориальных органов с предприятиями – плательщиками налогов.

Ключевые слова: субъекты налоговой деятельности; налоговое информационное обеспечение; экономические интересы; соотношение экономических интересов и отношений в налогово-информационном обмене; группировка потоков налоговой информации.

Alexeev I.V., Chervinska O.S. Economic Aspects of Grant of Tax Services to the Enterprises of Region.

The problems of organization exchange by information between the subjects of tax activity are analysed – government tax service and taxpayers – subjects of menage. On the first plan the question of economy and organization of informative co-operation of GTS Ukraine and its territorial organs with enterprises - taxpayers is pulled out. Composition and character of interests which arise up between the noted subjects, system of relations which these interests is explored, and their influence on forming of informative streams. **Key words:** subjects of tax activity, tax informative providing, economic interests, correlation of economic interests and relations in a tax-informative exchange, groupment of streams of tax information.

Черевко О.В. Програмно-прогнозне забезпечення стійкого економічного розвитку регіонів України

Аналізуються питання створення програм забезпечення соціально-економічного розвитку регіонів України на основі використання інструментарію програмного підходу до розробки стратегії стійкого розвитку та поєднання програмно-цільового і територіально-галузевого підходів.

Ключові слова: регіон, соціально-економічний розвиток, стратегія стійкого розвитку, програмно-цільовий та територіально-галузевий підхід.

Черевко А.В. Программно-прогнозное обеспечение устойчивого экономического развития регионов Украины.

Анализируются вопросы создания программ обеспечения социально-экономического развития регионов Украины на основе использования инструментария программного подхода к разработке стратегии стойкого развития и объединения программно-целевого и территориально-отраслевого подходов.

Ключевые слова: регион, социально-экономическое развитие, стратегия стойкого развития, программно-целевой и территориально-отраслевой подход.

Cherevko O.V. Program-Forecast Maintenance of Sustainable Economic Development of Regions of Ukraine.

Questions of creation of programs of maintenance of social and economic development of regions of Ukraine on the basis of use of toolkit of the program approach to development of strategy of proof development and association of program-target and territorially-branch approaches are analyzed.

Key words: region, socio economic development, strategy of proof development, program-target and territorial-branch approach.

Бойко Є.І., Остафійчук П.Г. Моделі економічного зростання Івано-Франківської області

Викладено результати економетричного моделювання базових економічних показників Івано-Франківської області, визначено ступінь залежності регіонального економічного зростання Івано-Франківської області (показника валової доданої вартості) від базових

економічних показників, зіставлено результати апроксимаційного прогнозу і прогнозу на основі одержаної моделі економічного зростання на період до 2011 р.

Ключові слова: економічне зростання, рівняння тренда, апроксимаційний прогноз, регресійна модель.

Бойко Е.И., Остафийчук П.Г. Модели экономического возрастания Ивано-Франковской области.

Изложены результаты эконометрического моделирования базовых экономических показателей Ивано-Франковской области, определена степень зависимости регионального экономического возрастания Ивано-Франковской области (показателя валовой добавленной стоимости) от базовых экономических показателей, проведено сравнение результатов апроксимационного прогноза и прогноза, сделанного с помощью рассчитанной модели экономического возрастания, на период до 2001 г.

Ключевые слова: экономическое возрастание, уравнение тренда, апроксимационный прогноз, регрессионная модель.

Boyko Ye.I., Ostafijchuk P.G. Models of Economic Growth of Ivano-Frankovsk region.

It's been presented the results of econometric modeling of basic economic indicators in Ivano-Frankovsk region, the degree of regional economic growth dependence in Ivano-Frankovsk region (indicator of gross added value) has been defined, on basic economic indicators, it's been compared the results of approximate forecast and the forecast on the basis of obtained model of economic growth till 2011.

Key words: economic growth, trend equation, approximate forecast, regressive model.

Орищин Т.М., Долишний Д.Б. Про напрямки формування регіональної програми розвитку зовнішньоекономічних зв'язків суб'єктів господарювання Івано-Франківської області.

Окреслено напрямки розвитку зовнішньоекономічних відносин Івано-Франківської області, які спрямовані на формування основ експортної спеціалізації області на готовій продукції промисловості, наданні туристичних та транспортних послуг, розвитку міжнародного туризму в області, оптимізації географічної структури зовнішньоекономічних зв'язків суб'єктів зовнішньоекономічних відносин, проведенні продуманої інвестиційної політики з метою залучення в регіональну економіку передових технологій, сучасного досвіду управління, використання і розвитку міжнародної науково-технічної кооперації і виробництва конкурентоспроможної високотехнологічної продукції. Основною метою статті є визначення шляхів розвитку зовнішньоекономічної діяльності Івано-Франківської області, що забезпечують гармонійне входження господарського комплексу регіону в систему світових господарських зв'язків і сприяють реалізації довгострокових цілей України та Івано-Франківської області.

Ключові слова: зовнішньоекономічна діяльність, зовнішньоекономічна відносини, експорт, імпорт, зовнішньоторговельний оборот, товари, послуги, інвестиції, Івано-Франківська область.

Орыщин Т.М., Долишний Д.Б. О направлениях формирования региональной программы развития внешнеэкономических связей субъектов хозяйствования Ивано-Франковской области.

Очерченно направления развития внешнеэкономических отношений Ивано-Франковской области, которые направлены на формирование основ экспортной специализации области на готовой продукции промышленности, предоставлении туристических и транспортных услуг, развитии международного туризма в области, оптимизации географической структуры внешнеэкономических связей субъектов внешнеэкономической деятельности, проведении продуманной инвестиционной политики с целью привлечения в региональную экономику передовых технологий, современного опыта управления, использования и, развития международной научно-технической кооперации и производства конкурентоспособной високотехнологичной продукции. Основной целью статьи является определение путей развития внешнеэкономической деятельности Ивано-Франковской области, что обеспечивают гармоничный вход хозяйственного комплекса региона в систему мировых хозяйственных связей и обеспечит реализацию долгосрочных целей Украины и Ивано-Франковской области.

Ключевые слова: внешнеэкономическая деятельность, внешнеэкономические отношения, экспорт, импорт, внешнеторговый оборот, товары, услуги, инвестиции, Ивано-Франковская область.

Oryshyn T.M., Dolishniy D.B. About directions of forming regional program of external economic affairs development in Ivano-Frankivsk region.

Outlined directions of development of external economic relations of the Ivano-Frankivsk area, which are directed on forming of bases of export specialization of area on the prepared products of industry, providing tourist and transport services, development of international tourism in an area, optimization of regional pattern of external economic connections of subjects of external economic relations, pursuing a carefully thought out investment policy with the purpose of bringing in the regional economy of front-rank technologies, modern experience of management, use and, development of international scientific and technical co-operation and production of competitive hi-tech goods. The primary purpose of the article is determination of ways of development of foreign economic activity of the Ivano-Frankivsk area, that provide harmonious included of economic complex of region in the network of world economic communications and will provide realization of long-term aims of Ukraine and Ivano-Frankivsk area.

Key words: foreign economic activity, external economic relations, export, import, value of external trade, commodities, services, investments, Ivano-Frankivsk area.

Шолох Ю.М. Стратегічне планування розвитку прикордонного регіону (на прикладі Закарпатської області)

Аналізуються сутність та особливості стратегічного планування, досліджено методику складових стратегічного плану регіону. Обґрунтовано необхідність вдосконалення стратегічного планування з метою підвищення ефективності розвитку транскордонного співробітництва регіонів України після 2004 р., розширення ЄС на схід. Визначено загальні умови розвитку транскордонного співробітництва в Карпатському регіоні, зокрема ті, що стосуються розвитку транскордонних програм у сферах економіки, інфраструктури, навколишнього середовища, туризму, культурної спадщини.

Ключові слова: стратегія, регіон, інфраструктура, інвестиції, транскордонне співробітництво, Україна, ЄС.

Шолох Ю.М. Стратегическое планирование развития пограничного региона (на примере Закарпатской области).

Анализируются сущность и особенности стратегического планирования, исследована методика составных стратегического плана региона. Обоснована необходимость усовершенствования стратегического планирования с целью повышения эффективности развития трансграничного сотрудничества регионов Украины после 2004 г. расширение ЕС восточнее. Определены общие условия развития трансграничного сотрудничества в Карпатском регионе, в частности, которые касаются развития трансграничных программ в сферах экономики, инфраструктуры, окружающей среды, туризма, культурного наследия.

Ключевые слова: стратегия, регион, инфраструктура, инвестиции, трансграничное сотрудничество, Украина, ЕС.

Sholokh Yu.M. Strategic Planning of Border Region Development (on the Example of Transcarpathia).

Are analyzed essence and features of strategic planning, the technique compound the strategic plan of region is investigated. The necessity to improve the strategic planning for increasing the efficiency of transborder cooperation development of Ukrainian regions after EU enlargement to the east after 2004 was grounded. The general conditions of transborder cooperation development in Carpathian region were defined, particularly, concerning the development of transborder programs in economy, infrastructure, environment, tourism, heritage.

Key words: strategy, region, infrastructure, investments, transborder cooperation, Ukraine, European Union.

Тісунова В.М. Ефективні важелі забезпечення економічного розвитку Луганської області
Досліджено вплив внутрішніх та зовнішніх загроз на економічну безпеку Луганської області, де здійснюється аналіз стану економіки області – забезпеченість природними ресурсами, рівень розвитку промислового потенціалу, використання передових технологій, наявність кваліфікованої робочої сили та інвестицій, переваги в економіко-географічному положенні регіону. Виявлено ефективні важелі забезпечення економічного розвитку Луганської області.

Ключові слова: регіон, економічна безпека, загрози, трансформація, промисловий потенціал, інвестиції, природні ресурси.

Тісунова В.Н. Эффективные рычаги обеспечения экономического развития Луганской области.

Исследовано влияние внутренних и внешних угроз на экономическую безопасность Луганской области, где осуществляется анализ состояния экономики области – обеспеченность естественными ресурсами, уровень развития промышленного потенциала, использование передовых технологий, наличие квалифицированной рабочей силы и инвестиций, преимущества в экономико-географическом положении региона. Выявлены эффективные рычаги обеспечения экономического развития Луганской области.

Ключевые слова: регион, экономическая безопасность, угрозы, трансформация, промышленный потенциал, инвестиции, естественные ресурсы.

Tisunova V.M. Effective Levers of Providing of Economic Development of the Lugansk Region.

Influence of internal and external threats on economic safety of Lugansk region where the analysis of a condition of economy of region – security is carried out by natural resources, a level of development of industrial potential, use of high technologies, presence of the qualified labour and investments, advantages in economic-geographical position region is investigated. The effective levers of providing of economic development of the Lugansk region are exposed.

Key words: region, economic security, threats, transformation, industrial potential, investments, natural resources.

Лагодієнко В.В. Ретроспектива і сучасний стан регіонального розвитку агропромислового виробництва.

Здійснено розширений аналіз стану та особливостей розвитку регіонального агропромислового виробництва України. Завдяки цьому розроблено відповідні пропозиції та рекомендації для покращення ситуації, що склалася.

Ключові слова: регіональні особливості, розвиток, суб'єкти господарювання, регіон, валова продукція, агропромислове виробництво

Лagodiyenko V.V. Ретроспектива и современное состояние регионального развития агропромышленного производства.

Осуществлен расширенный анализ состояния и особенностей развития регионального агропромышленного производства Украины. Благодаря этому разработаны соответствующие предложения и рекомендации для улучшения сложившейся ситуации.

Ключевые слова: региональные особенности, развитие, субъекты ведения хозяйства, регион, валовая продукция, агропромышленное производство.

Lagodiyyenko V.V. Retrospective View and Modern Regional Development Status of Agroindustrial Production.

The extended analysis of the state and features of development of regional agroindustrial production of Ukraine is carried out. Due to it the proper suggestions and recommendations are developed for the improvement of situation, that was folded.

Key words: regional features, development, subjects of menage, region, gross products, agroindustrial production.

Бутирська І.В. Еколого-економічна збалансованість у контексті регіонального розвитку

Аналізується вплив еколого-економічної збалансованості на загальний розвиток регіону. Здійснено дослідження екологічних проблем Чернівецької області та визначено особливості прояву природно-техногенних процесів у регіоні. Наводяться пропозиції щодо розвитку екологічно збалансованої економіки, зокрема принципи забезпечення еколого-економічної збалансованості та можливі напрями еколого-економічного розвитку, спрямовані на вирішення суперечностей у взаємодії економічної, екологічної і соціальної підсистем територій.

Ключові слова: регіон; сталий розвиток; еколого-економічна збалансованість; економічне зростання; екологічна безпека; техногенний вплив; екологічна стійкість.

Бутырская И.В. Эколого-экономическая сбалансированность в контексте регионального развития.

Анализируется влияние эколого-экономической сбалансированности на общее развитие региона. Осуществлено исследование экологических проблем Черновицкой области и определены особенности проявления естественно-техногенных процессов в регионе. Приводятся предложения относительно развития экологически сбалансированной экономики, в частности принципы обеспечения эколого-экономической сбалансированности и возможны направления эколого-экономического развития, направленные на разрешение противоречий во взаимодействии экономической, экологической и социальной подсистем территорий.

Ключевые слова: регион; устойчивое развитие; эколого-экономическая сбалансированность; экономический рост; экологическая безопасность; техногенное влияние; экологическая устойчивость.

Butyrskaya I.V. Ecologic-economic balanced in the context of regional development.

Influence of ecologic-economic equation on the general development of region is analyzed. Research of environmental problems of Chernovtsy area and definitely features of display of is natural-technogenic processes in region is carried out. Offers concerning development of ecologically balanced economy are resulted, in particular principles of maintenance of ecologic-economic equation and are possible the directions of ecologic-economic development directed on resolution of conflicts in interaction of economic, ecological and social subsystems of territories.

Key words: region; sustainable development; ecologic-economical balanced; economy growth; ecological safety; technogenic influencing; ecological firmness.

Польовський А.М. Сценарії лісової політики України

Досліджується значення аналізу лісової політики у процесі творення лісової політики. Наведені основні характеристики процесу аналізу лісової політики та обґрунтовані можливості застосування сценарного підходу до аналізу лісової політики. Розроблені альтернативні сценарії розвитку лісового сектора України.

Ключові слова: аналіз лісової політики, альтернативні сценарії, Україна, інструменти, лісовий сектор.

Полевский А.М. Сценарии лесной политики Украины.

Исследовано значение анализа лесной политики в процессе формулировки лесной политики. Представлены основные характеристики процесса анализа лесной политики и обоснованы возможности применения сценарного подхода к анализу лесной политики. Разработаны альтернативные сценарии развития лесного сектора Украины.

Ключевые слова: анализ лесной политики, альтернативные сценарии, Украина, инструменты, лесной сектор.

Polovsky A.M. Alternative Scenarios of the Ukrainian Forest Policy.

The value of analysis of forest policy is probed in the process of formulation of forest policy. Main features of forest policy as a process are presented and scenario approach to forest policy analysis is substantiated. Three alternative scenarios of the Ukrainian forest sector are developed.

Key words: forest policy analysis, alternative scenarios, Ukraine, instruments, forest sector.

Кундря-Висоцька О.П., Сокил М.В. Облікова система як індикатор корпоративного управління.

Доведено, що для раціональної оцінки рівня та ефективності корпоративного управління однією з найбільш вичерпних методологій є бухгалтерський облік, який продукує інформацію про реальний стан бізнесу, ретроспективно відтворює характер такого управління.

Ключові слова: бухгалтерський облік, корпоративне управління, управління.

Кундря-Висоцкая О.П., Сокил М.В. Учётная система как индикатор корпоративного управления.

Доказано, что для рациональной оценки уровня и эффективности корпоративного управления одной из наиболее исчерпывающих технологий является бухгалтерский учёт, который продуцирует информацию о реальном состоянии бизнеса, ретроспективно отображает характер такого управления.

Ключевые слова: бухгалтерский учёт, корпоративное управление, управление.

Kundrya-Vysotska O.P., Sokil M.V. Accounting system as an indicator of corporate management.

It is proved that for the rational estimation of level and efficiency of corporate management of one of the most exhaustive technologies there is a record-keeping which products information about the real state of business, retrospectively represents character of such management

Key words: accounting, corporate management, management.

Страхарчук В.П., Страхарчук А.Я. Основні підходи до побудови системи контролю банківських ризиків, що не піддаються кількісній оцінці

Розглядаються індивідуальні сфери банківського нефінансового ризику. Основну увагу приділено принципам побудови та факторам оцінки ефективності системи контролю банківських ризиків, що не піддаються кількісній оцінці, вибору найбільш оптимального переліку компонентів системи.

Ключові слова: банківські ризики, фінансові ризики, нефінансові ризики, категорії банківських ризиків.

Страхарчук В.П., Страхарчук А.Я. Основные подходы к построению системы контроля банковских рисков, которые не поддаются количественной оценке.

Рассматриваются индивидуальные сферы банковского нефинансового риска. Основное внимание уделено принципам построения и факторам оценки эффективности системы контроля банковских рисков, которые не поддаются количественной оценке, выбора наиболее оптимального перечня компонентов системы.

Ключевые слова: банковские риски, финансовые риски, нефинансовые риски, категории банковских рисков.

Straharchuk V.P., Straharchuk A.Ja. The basic Going Near the Construction of the Checking of Bank Risks which are not Added a Quantitative Estimation System.

The individual spheres of bank unfinancial risk are examined. Basic attention is spared principles of construction and factors of estimation of efficiency of the checking of bank risks which are not added a quantitative estimation, choice of the most optimum list of components of the system, system.

Key words: bank risks, financial risks, unfinancial risks, categories of bank risks.

Шурпенкова Р.К., Демко І.І. Ключова роль фахівців у раціональній організації управлінського та фінансового обліку

Визначено та обґрунтовано роль фахівців в організації управлінського і фінансового обліку. Виділено основні завдання та функції головного бухгалтера підприємства.

Ключові слова: організація бухгалтерського обліку, фінансовий облік, управлінський облік, бухгалтерський облік.

Шурпенкова Р.К., Демко И.И. Ключевая роль специалистов в рациональной организации управленческого и финансового учёта

Определена и обоснована роль специалистов в организации управленческого и финансового учёта. Выделены основные задания и функции главного бухгалтера предприятия.

Ключевые слова: организация бухгалтерского учёта, финансовый учёт, управленческий учёт, бухгалтерский учёт.

Shurpenkova R.K., Demko I.I. Key Role of Specialists in Rational Organization of Managerial and Financial Accounting.

The role of experts in the organization of the administrative and financial account is certain and proved. The basic tasks and functions of the chief accountant of the enterprise are allocated.

Key words: accounting organization, financial accounting, managerial accounting, accounting.

Слобода Л.Я. Стратегия і тактика внутрішньобанківського регулювання кредитних ризиків.

Обґрунтовано та запропоновано методологічний підхід до внутрішньобанківського регулювання кредитних ризиків на основі формування моделі, застосування якої дає можливість впливати на рівень кредитних ризиків з урахуванням стратегічних завдань діяльності банку через тактичні дії – комплексну оцінку ризикоутворювальних чинників, адекватний вибір методів регулювання ризиків та оцінку економічної ефективності їх застосування.

Ключові слова: банк, кредитні ризики, стратегія регулювання ризиків, методи регулювання ризиків, кредитний процес.

Слобода Л.Я. Стратегия и тактика внутрибанковского регулирования кредитных рисков.

Обоснован и предложен методологический подход к внутрибанковскому регулированию кредитных рисков на основе формирования модели, применение которой дает возможность влиять на уровень кредитных рисков с учетом стратегических задач деятельности банка через тактические действия – комплексную оценку рискообразовательных факторов, адекватный выбор методов регулирования рисков и оценку экономической эффективности их применение.

Ключевые слова: банк, кредитные риски, стратегия регулирования рисков, методы регулирования рисков, кредитный процесс.

Sloboda L.Ja. Strategy and Tactics of Intrabank Regulation of Credit Risks.

The methodological approach to intrabank regulation of credit risks on the basis of formation of model which application enables is proved and offered to influence a level of credit risks in view of strategic problems of activity of bank through tactical actions - a complex estimation of factors which form the risk, an adequate choice of methods regulation of risks and an estimation of economic efficiency their application.

Key words: bank, credit risks, strategy of regulation of risks, methods of regulation of risks, credit process.

Другов О.О., Орловський О.С. Активізація інвестиційної діяльності банківської системи в умовах росту в ній участі іноземних інвесторів.

Досліджено питання активізації інвестиційної діяльності банків. Виділено особливості сучасного етапу розвитку банківської системи України, основною з яких є ріст впливу іноземних інвесторів на її функціонування. Запропоновано рекомендації щодо активізації підтримки банками розвитку української економіки.

Ключові слова: інвестиційна діяльність, іноземний капітал, банківська система.

Другов А.А., Орловский А.С. Активизация инвестиционной банковской системы в условиях роста в ней участия иностранных инвесторов.

Исследован вопрос активизации инвестиционной деятельности банков. Выделены особенности современного этапа развития банковской системы Украины, основной из которых является рост влияния иностранных инвесторов на её функционирование.

Предложены рекомендации относительно активизации поддержки банками развития украинской экономики.

Ключевые слова: инвестиционная деятельность, иностранный капитал, банковская система.

Druhov O.O., Orlovsky O.S. The Investment Activity of Banking System Activation in the Circumstances of Foreign Investors Participation Growth.

The issue of banks activation of investment activity is described in the article. The important incentives of the nowadays development of banking system are also underlined and the basis of which is the growth of foreign investors who influence its functioning. The article includes recommendations for banks to maintain Ukrainian economy.

Key words: investment activity, foreign capital, banking system.

Пришляк Г.В. Проблеми організації банківського управлінського обліку.

Розкриваються нові методи та прийоми управління банківською установою. Наводиться поділ підрозділів банківської системи на центри витрат, центри прибутку і центри інвестицій. Визначається трансферна ціна. Дається характеристика позасистемного обліку, методів аналітичних і управлінських рахунків.

Ключові слова: активи, пасиви банку, управлінський облік, трансферні ціни, діяльність, прибуток.

Пришляк Г.В. Проблемы организации банковского управленческого учета.

Раскрываются новые методы и приемы управления банковским учреждением. Приводится деление подразделов банковской системы на центры затрат, центры прибыли и центры инвестиций. Определяется трансфертная цена. Дается характеристика позасистемного учета, методов аналитических и управленческих счетов.

Ключевые слова: активы, пассивы банка, управленческий учет, трансфертные цены, деятельность, прибыль.

Ptyshljak G.V. Problems of Organization of Bank Administrative Account.

New methods and receptions of management bank establishment open up. A division over of subsections of the banking system is brought on the centers of expenses, centers arrived centers of investments. A transfertnaya price is determined. Description is given out of system account, methods of analytical and administrative accounts.

Key words: actives, passives of bank, the administrative account, the transfer prices, activity, profit.

Сенищ І.П. Еволюція банківської системи України.

Досліджено поняття банківської системи та основні етапи еволюції банківської системи України. Запропоновано удосконалити визначення банківської системи та виділити новий етап її розвитку.

Ключові слова: сутність банківської системи, банки та небанківські фінансово-кредитні інститути, періодизація розвитку, вплив іноземного капіталу.

Сенищ И.П. Эволюция банковской системы Украины.

Исследовано понятие банковской системы и основные этапы эволюции банковской системы Украины. Предложено усовершенствовать определение банковской системы и выделить новый этап её развития.

Ключевые слова: сущность банковской системы, банки и небанковские финансово-кредитные институты, периодизация развития, влияние иностранного капитала.

Senysch I.P. Evolution of the Banking System of Ukraine

The concept of banking system and its main evolution stages in Ukraine have been investigated. The improvement of banking system definition is proposed, as well as outlining new stage of its development.

Key words: banking system concept, banks and non-banking financial institutions, development periodization, foreign capital influence.

Галиць О.В. Визначення конкурентоспроможності банку та стратегії її підвищення.

Запропоновано використовувати методику оцінки конкурентоспроможності банку на ринку банківських послуг, що дає можливість визначати рівень конкурентоспроможності вітчизняних банків та стратегію її підвищення. В основі розробленої методики оцінки конкурентоспроможності покладено комплексний коефіцієнт, що є узагальненням коефіцієнтів активів, зобов'язань, власного капіталу та прибутковості банків

Ключові слова: конкурентоспроможність банку, комплексний коефіцієнт конкурентоспроможності, стратегія підвищення конкурентоспроможності.

Галыц О.В. Определение конкурентоспособности банка и стратегии её повышения.

Предложено использовать методику оценки конкурентоспособности банка на рынке банковских услуг, что даёт возможность определить уровень конкурентоспособности отечественных банков и стратегию её повышения. В основе разработанной методики оценки конкурентоспособности лежит комплексный коэффициент, который является обобщением коэффициентов активов, обязательств, собственного капитала и доходности банков.

Ключевые слова: конкурентоспособность банка, комплексный коэффициент конкурентоспособности, стратегия повышения конкурентоспособности.

Galyts O.V. Determination of the Bank's Competitiveness and its Increase Strategy.

It was suggested to use the evaluation method of the bank's competitiveness at the market of the bank services that provides the opportunity to define the level of competitiveness of the domestic banks and its increase strategy. The basis for the developed evaluation method of competitiveness is the complex index that is generalization of indexes of assets, liabilities, shareholders' funds and profitability of the banks.

Key words: bank's competitiveness, complex index of competitiveness, competitiveness increase strategy.